

Raadsfractie SP Groningen
Grote Markt 1, 9712 HN Groningen
T (050) 311 04 74
E sp@raad.groningen.nl
I www.sp.nl/groningen

Aan: het College
fracties in de Groninger gemeenteraad

september 2014

aanvulling op de richtinggevende discussie Vernieuwing Sociaal Domein

Geachte raads- en college leden,

Op 11 juni heeft de raadscommissie W&I een richtinggevende discussie gevoerd over de Vernieuwing van het Sociaal Domein .

Naast onze mondelinge bijdrage treft u bij deze (nogmaals) onze schriftelijke bijdragen aan. Deze zijn indertijd aangeboden aan de oude raad en college. Gezien de actualiteit van de discussie bieden wij deze de nieuwe raad aan. Ook dit nieuwe college: immers de wethouder vond tijdens de 11 juni discussie de bijdrage van de raadscommissie meer vragen dan opvattingen bevatte.

Onze opvatting richt zich op twee onderwerpen:

1. Het discussiestuk "*Anders en beter, om sociaal te blijven*", ons voorstel te komen tot een andere organisatievorm van zorg en welzijn in de stad van april 2013;
2. "*De jeugd, onze zorg, over de toekomst van de jeugdzorg*" van maart 2014.

Aangezien sinds het uitkomen van beide notities ontwikkelingen hebben plaats gevonden vullen wij het volgende aan. Onze voorstellen hebben we **vet**-gedrukt.

bij "**Anders en beter, om sociaal te blijven**"

De omvang van de bezuinigingen waarmee de overheveling van rijkstaken op het terrein van de (jeugd-) zorg gepaard gaan zijn zo langzamerhand bekend. In percentages, niet in geld:

- jeugdzorg, oplopend tot 15% per 1 januari 2018. Hierbij geldt dat het rijk komt met een "objectief" verdeelmodel in 2016. Relatief zit Groningen momenteel aan de hoge kant en zal deze herverdeling verdere bezuinigingen inhouden voor de stad;
- huishoudelijke verzorging: 40% (=6 miljoen voor 2015) bezuinigingen ten opzichte van het huidige budget;
- awbz individuele en groepsgewijze begeleiding wordt voor 25% aangeslagen;
- awbz verzorging gaat grotendeels naar de ziektekostenverzekering. Hoe dit financieel gaat uitpakken is nog niet bekend.

"t Lijkt het alsof het her en der wel meevalt voor 2015. De uiteindelijke bezuiningsdoelstelling blijft overeind en komt in 2016 e.v. dubbel en dwars terug.

Het uitbrengen van onze nota "**Anders en beter**" kende toenmaals twee redenen:

- de forse kortingen vanuit Den Haag moeten - om de gevolgen voor de kwaliteit en omvang van het uitvoerend werk in welzijn en zorg te minimaliseren- zoveel mogelijk opgevangen worden door een einde te maken aan de geld verspillende en bureaucratische wijze waarop deze sector nu is georganiseerd;
- hetgeen welzijn en zorg te bieden heeft staat bij uitstek ten dienste van de inwoners van onze stad. Volwassen mensen die prima weten wat goed is voor henzelf, hun leef-en

woonomgeving en de stad. Wij willen de zeggenschap over de inhoud van hetgeen welzijn en zorg te bieden heeft weer daar leggen waar deze hoort: bij de inwoners van deze stad binnen randvoorwaarden zoals die door de gemeenteraad gesteld worden. Dat is ook de beste stimulans dat mensen zich nog meer dan nu verantwoordelijk voelen voor elkaar.

Vandaar dat "Anders en beter" gaat over de organisatievorm van welzijn en zorg.

Anderhalf jaar verder kunnen we constateren dat een aantal van onze ideeën gerealiseerd wordt:

- het voornemen de sociale teams (=alleen hulpverlening/zorg) uit te breiden naar sociale wijkteams (= de hele welzijns- en zorgsector in een gebied) sluit aan bij onze opvatting om individuele zorg/begeleiding en collectieve welzijnsvoorzieningen onlosmakelijk aan elkaar te verbinden;
- de toevoeging van delen van gemeentelijke uitvoering (oggz, schuldhulpverlening, consulenten van Sozawe) verbreedt de mogelijkheden van de sociale wijkteams;
- de gebiedsgebonden indeling van de stad is een goede opstap naar stadsdeelgewijze organisatie van welzijn en zorg. In een eerste berekening worden 255 fte ingezet voor zorg en welzijn in de wijken. Verdeeld over vijf stadsdelen is dat tenminste gemiddeld 50 fte per stadsdeel. Voldoende draagvlak om te komen tot levensvatbare stadsdeelstichtingen ook in bedrijfsmatige zin;
- wij bevelen aan te komen tot stadsdeelbudgetten op grond van objectieve criteria. Het voornemen van het college te komen met wijkbudgetten juichen we toe hoewel we doorvoering in 2018 wel erg laat vinden;
- het beheer van sociaal culturele accommodaties onder te brengen in de gebiedsgebonden aanpak is onderdeel van de nieuwe accommodatienota;
- in 2018 wil het college komen tot "resultaatbekostiging" per gebied. Dat komt aardig in de buurt van ons uitgangspunt van "outcome" financiering. Of de inhoud van deze termen overeenkomt is de mate van gedetailleerdheid waarmee het college de gewenste resultaten per gebied wil vastgelegen;
- een op een vermeld in onze notitie en het college programma is de introductie van stadsdeelwethouders. De suggestie om ook de indeling raadscommissies via gebiedsgebondenheid te doen versterkt alleen maar de wisselwerking tussen het politieke bestuur van de gemeente en de bewoners van de wijken.

Verwijderd: ¶

Wij zijn verheugd dat zo gaandeweg een groot aantal van hetgeen wij hebben aangedragen te herkennen is de wijze waarop het college welzijn en zorg wil in richten.

Echter rondom een cruciaal onderdeel van onze nota draait het college om de hete brei. De komende jaren worden de sociale (wijk-)teams voor wat betreft aansturing ondergebracht bij diverse stedelijke instellingen. De betrokken professionals blijven in dienst van hun "moeder"instellingen. Een belangrijke mogelijkheid tot besparen blijft daarmee onbenut: concurrentie, aanbesteden en grootschaligheid drijven de kosten omhoog terwijl de kwaliteit daalt.

Daadwerkelijke zeggenschap van bewoners omtrent aard en inhoud van de professionele ondersteuning van welzijn en zorg in hun woongebied blijft beperkt tot een slappe vorm van "invloed". **Zeggenschap en kostenefficiënt werken kan alleen gerealiseerd worden als het eindpunt van de hele inrichting van welzijn en zorg leidt tot een rechtspersoon per gebied. Deze kan vanwege een bedrijfs-economische grootte niet anders georganiseerd zijn dan op stadsniveau. Wij doen een appel op het college dit eindpunt voor 2018 op te nemen in het beleid.**

bij " De jeugd: onze zorg."

Begin dit jaar hebben wij in gesprekken met een aantal jeugdhulpverleners in onze stad hun meningen op een rij gezet over de kansen die de overheveling van de jeugdzorg naar de gemeenten biedt.

Tevens hebben we in kaart gebracht de risico's en bedreigingen die zij zien voor de jeugd die aan hen is toevertrouwd en de werkgelegenheid in de jeugdzorg.

Wij besluiten deze notitie met een zestel aanbevelingen. Op twee daarvan gaan wij hier nader in:

Verwijderd: ¶

Aanbeveling 1:

De overgang van oud naar nieuw gaat niet zonder slag of stoot met een vergroot risico dat jeugdigen tussen wal en schip vallen waarbij veiligheid in het gedrang kan komen. Stel voor deze periode een direct inzetbaar "crisisteam" samen dat los van structuren en onder directe aansturing van de wethouder kan ingrijpen.

Verwijderd: ¶

Onlangs stond onderstaand bericht in de Volkskrant.

Verwijderd: ¶

Over drie vier maanden is de gemeente verantwoordelijk voor de jeugdzorg. Natuurlijk, onze gemeente heeft stevige stappen gezet samen met andere gemeenten om die verantwoordelijkheid dan ook waar te maken. Echter of voor de volle 100% ingestaan kan worden dat naadloos over gegaan wordt van de huidige naar de nieuwe situatie kan niet gegarandeerd worden: de gemeente is afhankelijk van instellingen, verantwoordelijk voor de uitvoering en 22 andere gemeenten in de provincie voor de samenwerking. De kans dat mensen, vooral in acute noodsituaties, tussen wal en schip vallen is reëel. Irreëel is de veronderstelling dat bij een dergelijke ingrijpende systeemwijziging alle stukjes van de nieuwe puzzel direct naadloos in elkaar vallen. **Wij roepen het college op te komen tot de vormen van een (tijdelijk) crisisteam zoals beschreven in de aanbeveling.**

Aanbeveling 2:

Versterk de basisvoorzieningen in de buurten en wijken zodat preventie daadwerkelijk een kans krijgt. Behalve dat voorkomen altijd beter is, helemaal voor de jeugd, levert voorkomen ook een forse kostenbesparing op. Een besparing die hard nodig is om de bezuinigingen van het rijk op te vangen.

De afgelopen jaren is stevig bezuinigd op met name die voorzieningen die problemen kunnen voorkomen: op het jongerenwerk in de wijken, het schoolmaatschappelijk werk, de 10% korting in 2014. Verdere bezuinigingen staan op stapel: het afschaffen van de id-regeling die in wijken voorzieningen tot op heden in stand houden, het stoppen van de NLA-middelen, korting op de wmo-budgetten en vele projecten die met tijdelijke middelen worden gefinancierd. Een schamele 3% van het jeugdzorg budget wordt vrij gemaakt ter versterking van de voorzieningen in de wijken.

In het collegeprogramma staan de volgende intensiveringen en ombuigingen:

- o versterken voorkant zorg e.a. 2.1 miljoen
- o gebiedsgericht werken e.a. 5.0 miljoen
- o frictie kosten transities 0.5 miljoen
- o verschuiving naar gebiedsgericht werken 5.0 miljoen
- o innovatiebudget awbz/jeugd 1.1 miljoen.

College, investeer in de voorkant en doe dat in januari 2015 waardoor gelijk de positieve werking van preventie in gang gezet wordt.

Namens de gemeenteraadsfractie van de SP,

Jimmy Dijk
Wim Koks